

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Danuta Bezczyńska

Blok tematyczny: Pisanki, kraszanki, jajka malowane

Scenariusz nr 8

I. Tytuł scenariusza zajęć: Śmigus-dyngus na wesoło.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące):

- polonistyczna,
- przyrodnicza,
- wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **edukacja polonistyczna:**
 - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji – 1.1a,
 - uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych – 1.3c,
- **edukacja przyrodnicza:**
 - nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski; nadmorskiego, nizinnego i górskiego – 6.3,
- **wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:**
 - przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych, posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z przeznaczeniem – 10.4e.

V. Metody:

- metoda projektowania okazji edukacyjnych,
- zadań stawianych dzieciom,

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- pokaz,
- objaśnienie.

VI. Środki dydaktyczne:

- **do doświadczenia:** kartki, kredki, mazaki, ołówek.
- **inne:** przybory piśmiennicze, wiersz W. Braniewskiego „Dyngus”, opowiadanie G. Janczarskiego „Śmigus-dyngus”.

VII. Forma zajęć: grupowa, indywidualna, zespołowa.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
 - Dwoje wybranych dzieci przedstawia scenkę dramową: „Polewanie wodą”. Uczniowie dyskutują na temat zaprezentowanej scenki. Słuchanie wiersza W. Braniewskiego „Dyngus”.
- **Zadanie otwarte.**
 - Skąd wzięła się nazwa Śmigus-Dyngus?
- **Część warsztatowa.**
 - Wysłuchanie opowiadania G. Janczarskiego „Śmigus-dyngus” – zapoznanie z tradycją oblewania się wodą w poniedziałek wielkanocny. Uczniowie którzy przygotowali informację na temat tego zwyczaju po kolei prezentują je w zespołach. Uczniowie otrzymują pocięte ilustracje przedstawiające tradycje wielkanocne. Układają je w całość.
 - Uczniowie w grupach ustalają zasady, jakich należy przestrzegać podczas kultywowania zwyczaju Śmigusa – dyngusa, zapisują je i prezentują innym zespołom w dowolny sposób: hasła, okrzyki, scenki dramowe, rysunki, plakaty, itp.
- **Doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć).**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
 - Pisanie zdań w zeszyte przedmiotowym na temat zwyczaju Śmigusa-dyngusa.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- Przypomnienie wiadomości na temat tradycji i zwyczajów związanych z Wielkanocą – chętne dziecko losuje kostkę z nazwą tradycji lub zwyczaju związanego z Wielkanocą i o nim opowiada – w nagrodę otrzymuje czekoladowe jajeczko.
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
 - **ucznia zdolnego:** uczeń opowiada o pochodzeniu zwyczaju Śmigusa-dyngusa oraz samodzielnie próbuje zredagować o tym notatkę,
 - **ucznia dziewięcioletniego:** uczeń wymienia tradycje i zwyczaje związane z Wielkanocą oraz opowiada o Śmigusie-dyngusie,
 - **ucznia wymagającego pomocy:** przepisuje z wzoru nazwy zwyczajów wielkanocnych,
 - **ucznia ośmioletniego:** opowiada o Śmigusie-dyngusie i o swoich obserwacjach z domu rodzinnego.
- **Podsumowanie zajęć.**
 - Do XV wieku dyngus i śmigus były dwoma odrębnymi zwyczajami. Śmigus polegał na symbolicznym biciu np. witekami wierzby po nogach, a następnie oblewanie wodą. Celem było oczyszczenie się z brudu i przygotowanie duszy do zbliżającej się wiosny. Z biegiem czasu na zwyczaj Śmigusa nałożył się zwyczaj tzw. dyngusowania, który dawał możliwość wykupienia się pisankami od podwójnego lania. Początkowo kościół uważał też zwyczaj za pogański, ale po wielu latach przekształcił go i dodał do swojego kalendarza świąt.
- **Propozycja zadania domowego.**
 - Ułóż krótki wierszyk o Śmigusie-dyngusie.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik do scenariusza nr 8

I. Temat doświadczenia: Śmigus-dyngus na wesoło.

II. Zakres doświadczenia: Praca plastyczna.

III. Cel doświadczenia: Narysowanie historyjki obrazkowej przedstawiającej zabawę w Śmigusa-dyngusa.

IV. Hipoteza doświadczenia: Jak tworzymy historyjki obrazkowe?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski uczniów: Aby narysować historyjkę obrazkową należy najpierw ustalić, ile kolejnych wydarzeń chcemy przedstawić. Narysowanie historyjki obrazkowej jest doskonałym sposobem opowiedzenia o jakimś wydarzeniu.

VI. Opis przebiegu doświadczenia:

Uczniowie dzielą kartki na tyle części, ile kolejnych wydarzeń chcą przedstawić.

Następnie przy swoich stolikach rysują historyjkę obrazkową używając kredek, mazaków i ołówków. Po skończonej pracy, każdy uczeń prezentuje swoją historyjkę. Na końcu zajęć wybrana przez uczniów zostaje jedna praca, która uznana jest za najśmieszniejszą i najbardziej nawiązuje do tradycji Śmigusa-dyngusa.

VII. Wniosek z przeprowadzonego doświadczenia:

Rysując historyjkę obrazkową uczniowie poza sprawnością manualną rozwijają swoje myślenie przyczynowo skutkowe. W swoich pracach często nawiązywali do osobistych przeżyć i obserwacji domów rodzinnych.

